

УДК: 634.11:632.4:632.9

НОВЕ В ЗАХИСТІ ЯБЛУНІ ВІД ПАРШІ

Польовими дослідженнями встановлено ефективність нового методу в системі захисту яблуні від парші: обробка ґрунту фунгіцидом Косайд біля стовбурів дерев під короною та у міжряддях саду восени після обпадання листя і навесні — до початку вегетації.

парша яблуні, фунгіцид Косайд, обробка ґрунту, ефективність прийому

Одна з проблем у системі захисту яблуні — парша. Ця хвороба уражує майже всі частини дерев, але особливо — плоди і листя в усіх ґрунтово-кліматичних зонах України. Фактично всі районовані сорти яблуні потерпають від цього захворювання. Хворобою за високого ступеня розвитку уражується в окремі роки до 85—90% плодів. Особливо чутливими до ураження паршею є сорти Ренет Симиренко, Макінтош, Мельба, Кальвіль донецький та Чемпіон.

Збудник парші — сумчастий гриб *Venturia inaequalis* (Cooke). Спори гриба починають проростати рано навесні за температури +5°C, проте оптимальною є температура — +15—20°C. Обов'язковою є наявність краплинної вологи (дощу або роси) на усіх частинах рослини. Інкубаційний період (з моменту ураження до появи ознак захворювання) триває близько двох тижнів і залежить від температури повітря. На уражених органах з'являються плями зеленуватого кольору. Поширюючись за допомогою крапель вологи, спори потрапляють на вегетуючі частини рослини і викликають нове ураження. Цей процес триває протягом усього літа.

У системі захисту культури від шкідливих організмів проти парші яблуні регулярно обприскують крони дерев фунгіцидами з різних груп хімічних сполук, але навіть це не завжди забезпечує достатній захисний ефект. Повністю захистити яблуню від цієї хвороби практично неможливо, але знизити шкідливість до мінімальних втрат можна. Обов'язковою умовою при цьому є суворе дотримання усіх вимог системи захисту.

Останніми роками на яблуні був перевірений у виробничих умовах

В.А. ГРОДСЬКИЙ,
кандидат біологічних наук
Інститут захисту рослин НААН

відносно новий метод, що знижує шкідливість парші (табл.). Полягає він в обробці ґрунту пристовбурових кругів і міжрядь саду фунгіцидом Косайд 2000, в.г. (гідроксид міді, що містить діючої речовини 538 г/кг) з нормою витрати 2,5 кг/га. Обробляти необхідно двічі — перший раз восени, відразу після обпадання листя, і рано навесні, під час так званих лютневих і березневих «вікон», або пізніше, але у будь-якому разі до початку вегетації. Цей прийом обов'язково потрібно здійснювати в садах з краплинним зрошуванням, особливо в тих випадках, коли зрошувальна трубка розміщується в кроні дерева, а не на землі пристовбурового круга. При цьому доцільно до робочого розчину препарату Ко-

сайд додати сечовину (карбамід) — 3% розчин восени і 1% — навесні. Це буде водночас позакореновим підживленням та захистом дерев від парші й інших хвороб. Результати дослідів показали, що такий метод на 20% збільшує кількість неуражених стандартних плодів і в півтора раза зменшує ураженість листя. Середній ступінь ураження листя у варіанті з обробкою ґрунту фунгіцидом становив 0,8%, а там, де ґрунт не обробляли Косайдом — 10%. Господарська ефективність — 87%, а у контролі (без обробки ґрунту фунгіцидом) — 57%. Крім того, раніше було досліджено ефективність і рекомендовано для застосування в садівництві комбінації інсектицидів та фунгіцидів з сечовиною не лише восени і рано навесні, але й у період вегетації за обробок крон дерев. Сечовина інгібує проростання спор грибів і збільшує тривалість дії пестицидів на 7—10 днів, що дає можливість скоротити кількість обробок хімічними засобами захисту рослин.

Ефективність обробок ґрунту пристовбурових кругів та міжрядь фунгіцидом Косайд 2000 на яблуні проти парші

Бал	Ступінь ураження		Ознаки ураження		% розвитку хвороби на	
	листя	плодів	листя	плодів	листі	плодах
Обробка ґрунту пристовбурових кругів фунгіцидом Косайд 2000, в.г. (2,5 кг/га)						
0	Без ознак ураження		Не пошкоджені	Не пошкоджені	81,8	89,2
0,1	Незначний		Дрібні плями розміром до 2 мм на 1—10% поверхні листя	Дрібні плями розміром 1—2 мм на 1—10% поверхні плодів	13,2	10,4
1	Слабкий		Плями 3—4 мм на 2—10% поверхні листя	Плями 3—4 мм на 2—10% поверхні плодів	4,0	0,2
2	Середній		Плями 5—10 мм на 11—25% поверхні листя	Плями 5—10 мм на 11—25% поверхні плодів	0,8	0,2
3	Сильний		Плями 11 мм і більше на 26—50% поверхні листя	Плями 11 мм і більше на 26—50% поверхні плодів	0,2	0
Без обробки фунгіцидом Косайд 2000						
0	Без ознак ураження		Не пошкоджені	Не пошкоджені	63,2	69,3
0,1	Незначний		Плями до 2 мм на 1—10% поверхні листя	Плями до 2 мм на 1—10% поверхні плодів	13,4	19,8
1	Слабкий		Плями 3—4 мм на 2—10% поверхні листя	Плями 3—4 мм на 2—10% поверхні плодів	6,8	10,9
2	Середній		Плями 5—10 мм на 11—25% поверхні листя	Плями 5—10 мм на 11—25% поверхні плодів	10,0	0
3	Сильний		Плями більше 10 мм на 26—50% поверхні листя	Плями більше 10 мм на 26—50% поверхні плодів	6,6	0

ВИСНОВОК

Одержана господарська ефективність методу захисту дає можливість рекомендувати в системі обприскування обробку ґрунту пристовбурових кругів та міжрядь саду фунгіцидом Косайд 2000, в.г. з нормою витрати 2,5 кг/га восени (після обпадання листя) або навесні (до початку вегетації).

Гродский В.А.

Новое в защите яблони от парши

Полевыми опытами установлена эффективность нового приема системы защиты яблони от парши: обработка почвы пристовольных кругов и междурядий фунгицидом Косайд осенью — после листопада и весной — до начала вегетации. Доказана эффективность такой обработки.

парша яблони, фунгицид Косайд, обработка почвы, эффективность приема

Hrodskiy V.A.

New in protection of apple from scab

By field testing is conducted efficacy of new method of apple protection against scab. This method is based on treatment of the soil around the trees and between rows by fungicide Kosaid in autumn time (after the period of leaf-falling) and in spring time (before vegetation). Is proved efficacy of such treatment.

scab of apple, fungicide Kosaid, treatment of soil, efficacy of the method

ВИМОГИ ДО РУКОПISУ

Журнал «Карантин і захист рослин» є науково-виробничим фаховим виданням.

До друку приймаються статті, що містять такі обов'язкові елементи: постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор; виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття; формулювання завдань статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням одержаних наукових результатів; висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Фахова стаття має супроводжуватись рецензією та актом експертизи тієї установи, де працюють автори. Рукописи приймаються до друку редакційною колегією. Редакція зберігає за собою право вносити в текст зміни й скорочення.

Згідно з положенням 2.9 наказу № 1111 від 17.10.2012 р. Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України з 01 січня 2013 р. необхідно подавати до фахових статей їх електронну копію англійською мовою для розміщення на веб-сторінці видання (www.ipp.gov.ua).

Рукописи, що не відповідають вимогам, редакцією не приймаються.

Рукопис фахової статті подавати українською та англійською мовами (**роздруковані у двох примірниках**) разом з електронною версією **українською та англійською мовами** у форматі doc., виконаному в Microsoft Word (будь-яка версія). Обсяг статті не повинен перевищувати 7 сторінок машинописного тексту формату А4, включаючи таблиці, ілюстративний матеріал і бібліографічний список. **Шрифт** — Times New Roman. **Розмір шрифту** — 12, **інтервал** — 1,5. **Вирівнювання** — по ширині сторінки. **Поля:** зліва — 3 см, решта — по 2 см.

Рекомендується така структура рукопису:

- Контактні телефони та електронна адреса автора (авторів);
- УДК;
- Назва статті;
- Ініціали, прізвище, вчений ступінь або посада (без скорочення) автора (ів);
- Повна офіційна назва установи, де працює кожний з авторів;
- Текст статті;
- Таблиці — не більше 3-х;
- Рисунки й фотографії — в оригіналах або записані на диск;
- Література, описана відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006;
- Анотація та ключові слова **українською, російською та англійською мовами** із зазначенням прізвищ автора (ів) і назви статті;
- Стаття англійською мовою.

Вартість публікації — 30 грн за стандартну сторінку тексту (1800 знаків, включаючи пробільний матеріал).

Реквізити журналу: КЖВ "Колобіг", р/р 2600532334 ПАТ "Діамантбанк", м. Київ, МФО 320854, ЄДРОПУ 30211717